

Maatregelenverordening Participatiewet, IOAW en IOAZ gemeente Nijmegen 2027

Intitulé

Maatregelenverordening Participatiewet, IOAW en IOAZ gemeente Nijmegen 2027

De raad van de gemeente Nijmegen bijeen in zijn openbare vergadering van;
gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van ...

gelet op artikel 8, eerste lid, aanhef en onderdeel a en artikel 8b van de Participatiewet en artikel 35 aanhef en onderdeel a en b IOAW en IOAZ;

besluit vast te stellen de Maatregelenverordening Participatiewet, IOAW en IOAZ gemeente Nijmegen 2027.

Hoofdstuk 1. Algemene bepalingen

Artikel 1. Begripsomschrijving

1. Alle begrippen die in deze verordening niet worden omschreven hebben dezelfde betekenis als die in de Participatiewet, IOAW, IOAZ en de Algemene wet bestuursrecht.
2. In deze verordening wordt verstaan onder:
 - a. maatregel: het tijdelijk of blijvend, geheel of gedeeltelijk weigeren van de uitkering;
 - b. IOAW: Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers;
 - c. IOAZ: Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen;
 - d. Maatregelenbesluit: Maatregelenbesluit socialezekerheidswetten;
 - e. uitkering: algemene bijstand als bedoeld in artikel 5 van de Participatiewet dan wel de uitkering als bedoeld in artikel 5 IOAW/IOAZ;
 - f. bijstandsnorm: de voor belanghebbende toepasselijke wettelijke bijstandsnorm vermeerderd met toeslagen en verminderd met verlagingen, alles inclusief vakantietoeslag
 - g. grondslag: de op belanghebbende van toepassing zijnde grondslag, bedoeld in artikel 5, IOAW/IOAZ;
 - h. bezit: geldelijke middelen alsmede een auto waarover de belanghebbende beschikt of redelijkerwijs kan beschikken, met uitzondering van het in de woning met bijbehorend erf gebonden vermogen, bedoeld in artikel 50, eerste lid Participatiewet. Voor het vaststellen van de geldelijke middelen blijven de vrijlatingsbepalingen van paragraaf 3.4 van de Participatiewet en van de Beleidsregels Inkomen Participatiewet gemeente Nijmegen buiten toepassing.
 - i. Zeer ernstige misdraging: elke vorm van ongewenst en agressief fysiek contact met een persoon dan wel pogingen daartoe, maar ook het toebrengen van schade aan een gebouw of inventarisonderdeel en pogingen daartoe. Verder worden handelingen die door hun grote en mogelijk blijvende impact op de desbetreffende persoon of personen grote invloed hebben zoals het opzetten van gerichte lastercampagnes, seksuele intimidatie, het tonen van steek en/of vuurwapens evenals (pogingen tot) opsluiting in een ruimte als zeer ernstige misdraging beschouwd. Ook verbaal geweld valt onder de noemer 'zeer ernstige misdraging'. Het gaat bij zeer ernstige misdragingen om gedrag dat in het normale menselijke verkeer als onacceptabel kan worden beschouwd.

Artikel 2. Sancties

1. In geval van schending van een aan de uitkering verbonden verplichting dan wel een tekortschietend besef van verantwoordelijkheid besluit het college tot:
 - a. het geven van een schriftelijke waarschuwing; of
 - b. het opleggen van een maatregel.
2. Bij het maken van een keuze tussen een schriftelijke waarschuwing of een maatregel weegt het college de volgende feiten en omstandigheden in ieder geval mee:
 - de aard en ernst van de overtreding;
 - de mate van verwijtbaarheid van de belanghebbende;

- de mate waarin de overtreding het gevolg is van het handelen of nalaten van het college.

3. Het college hanteert hierbij de volgende uitgangspunten:

a) Het college kiest voor het minst ingrijpende middel dat effectief is en volstaat bij een overtreding als uitgangspunt met een schriftelijke waarschuwing.

b) In de volgende gevallen volstaat een schriftelijke waarschuwing niet en legt het college een maatregel op:

- bij een overtreding van de vierde of vijfde categorie als bedoeld in artikel 18 lid 4 en 5 van de

Participatiewet dan wel artikel 20 lid 2 en 3 IOAZ of artikel 20 lid 1 en 3 IOAW;

- bij een overtreding van de eerste, tweede of derde categorie zoals beschreven in het Maatregelenbesluit binnen twaalf maanden na een eerder gegeven schriftelijke waarschuwing;

- bij een overtreding van nadere verplichtingen die op basis van artikel 55 Participatiewet aan de uitkering zijn verbonden, welke verplichtingen strekken tot dan wel verband houden met arbeidsinschakeling;

- bij het niet of onvoldoende meewerken aan het opstellen, uitvoeren en evalueren van een plan van aanpak als bedoeld in artikel 44a Participatiewet, bedoeld in artikel 9, eerste lid, onderdeel b van de Participatiewet;

- bij het niet of onvoldoende meewerken aan scholing, opleiding of activiteiten, gericht op arbeidsinschakeling, alsmede het beschikbaar zijn voor de voorzieningen van de Participatiewet, IOAW en IOAZ en het niet of onvoldoende meewerken aan het verkrijgen van de voorzieningen als bedoeld in de artikelen 9, eerste lid onderdeel b van de Participatiewet, artikel 37 eerste lid onderdeel f van de IOAW en artikel 37 eerste lid onderdeel f van de IOAZ;

- bij het niet of onvoldoende gebruik maken van een door het college aangeboden voorziening, waaronder begrepen maatschappelijke participatie, gericht op arbeidsinschakeling, bedoeld in de artikelen 9 eerste lid, onderdeel b van de Participatiewet, 37 eerste lid onderdeel e van de IOAW en artikel 37 eerste lid onderdeel e van de IOAZ; of

- bij een tekortschietend besef van verantwoordelijkheid voor de voorziening in het bestaan in de zin van artikel 18 tweede lid Participatiewet.

Artikel 3. Besluit tot opleggen van een maatregel

In het besluit tot het opleggen van een maatregel worden in ieder geval vermeld:

a. de reden van de maatregel met daarbij in het bijzonder:

- de aard en ernst van de overtreding;

- de mate van verwijtbaarheid van de belanghebbende;

b. het percentage of gedeelte van de uitkering dat wordt geweigerd;

c. de duur van de maatregel; en

d. indien van toepassing, de reden om af te wijken van de standaardmaatregel (bijvoorbeeld de mate waarin de overtreding het gevolg is van een handelen of nalaten van het college).

Artikel 4. Berekeningsgrondslag

1. Een maatregel wordt toegepast op de bijstandsnorm dan wel de voor de belanghebbende van toepassing zijnde grondslag. Dit betekent dat indien er sprake is van gehuwden dat de maatregel over de gehele uitkering wordt opgelegd dit ongeacht wie de gedraging gepleegd heeft.

2. In afwijking van artikel 4 lid 1 van deze verordening wordt in geval van een echtscheidingssituatie tijdens een lopende maatregel de maatregel toegepast op de uitkering van degene die het maatregelwaardig gedrag heeft getoond. De maatregel vervalt tevens als degene die het maatregelwaardig gedrag heeft getoond komt te overlijden.

3. In afwijking van artikel 4 lid 1 van deze verordening kan een maatregel worden toegepast op de bijzondere bijstand als aan belanghebbende in het kader van het overgangsrecht nog bijzondere bijstand wordt verleend met toepassing van het voormalige artikel 12 van de Participatiewet.

4. Bij toepassing van het derde lid, moet de 'bijstandsnorm' uit het eerste lid worden gelezen als 'bijstandsnorm inclusief de op grond van het voormalige artikel 12 van de Participatiewet verleende bijzondere bijstand'.

Artikel 5. Hoogte en duur van de weigering bij overtreding van categorie 1, 2 of 3

De hoogte en duur van een op te leggen maatregel bedraagt ten minste € 25,- en wordt als volgt vastgesteld:

a. voor verplichtingen uit de eerste categorie, bedoeld in artikel 3 van het Maatregelenbesluit:

vijf procent van de uitkering met de mogelijkheid af te wijken tot ten minste twee procent en ten hoogste vijftien procent, gedurende ten minste een maand en ten hoogste twee maanden;

- b. voor verplichtingen uit de tweede categorie, bedoeld in artikel 4 van het Maatregelenbesluit: tien procent van de uitkering met de mogelijkheid af te wijken tot ten minste vijf procent en ten hoogste vijftwintig procent, gedurende ten minste een maand en ten hoogste vier maanden;
- c. voor verplichtingen uit de derde categorie, bedoeld in artikel 5 van het Maatregelenbesluit: vijftwintig procent van de uitkering met de mogelijkheid af te wijken tot ten minste vijftien procent en ten hoogste honderd procent, gedurende ten minste een maand en ten hoogste zes maanden.

Het college hanteert hierbij de volgende uitgangspunten:

1. Indien het college komt tot oplegging van een maatregel, legt zij als uitgangspunt een maatregel op met het standaardpercentage van vijf procent (eerste categorie), tien procent (tweede categorie) of 25 procent (derde categorie) voor de duur van één maand.
2. In geval van een verwijtbare overtreding binnen 12 maanden na oplegging van een maatregel onder 1 van dezelfde categorie, verdubbelt het college het percentage van de op te leggen maatregel. Dit betekent een maatregel van tien procent (eerste categorie), twintig procent (tweede categorie) of vijftig procent (derde categorie) voor de duur van één maand.
3. In geval van een verwijtbare overtreding binnen twaalf maanden na oplegging van een maatregel onder 2 van dezelfde categorie, legt het college een maatregel op van het hoogste percentage voor de duur van één maand. Dit betekent een maatregel van vijftien procent (eerste categorie), vijftwintig procent (tweede categorie) of 100 procent (derde categorie).
4. In geval van een verwijtbare overtreding binnen twaalf maanden na een maatregel onder 3 van dezelfde categorie, legt het college de maatregel met het maximumpercentage zoals beschreven onder 3 op voor een langere duur. Bij elke herhaalde overtreding wordt de duur van de maatregel telkens met één maand verlengd. Dit geldt tot de maximumduur is bereikt.
5. Tot slot merkt het college op dat er overige feiten en omstandigheden zijn die kunnen leiden tot een verhoging of verlaging van het percentage (en/of duur) van de maatregel. Hierbij valt te denken aan een grotere of verminderde mate van verwijtbaarheid. Indien het niet nakomen van de verplichting die is opgenomen in de eerste, tweede of derde categorie niet in overwegende mate kan worden verweten, wordt de hoogte van de maatregel zoals beschreven in dit artikel gehalveerd. Tot slot kunnen de persoonlijke omstandigheden van een belanghebbende aanleiding zijn om de maatregel te verlagen. Dit dient per individueel geval te worden beoordeeld.

Artikel 6. Maatregel vierde categorie

1. Indien de belanghebbende een verplichting tot het aanvaarden of behouden van algemeen geaccepteerde arbeid als bedoeld in artikel 9, eerste lid, onderdeel a, Participatiewet dan wel artikel 20 lid 2 IOAZ of artikel 20 lid 1 IOAW niet is nagekomen, weigert het college dat deel van de uitkering dat niet tot uitbetaling zou zijn gekomen indien de verplichting wel was nagekomen. Dit geldt in het kader van de IOAW en IOAZ ook, indien de belanghebbende door eigen toedoen geen algemeen geaccepteerde arbeid verkrijgt (artikel 20 lid 2 onder d IOAZ en artikel 20 lid 1 IOAW onder d). Indien het niet nakomen van de verplichting de belanghebbende niet in overwegende mate kan worden verweten, wordt de maatregel gehalveerd.
2. Als uitgangspunt legt het college de maatregel onder artikel 6 lid 1 van deze verordening op voor de duur van één maand. In geval van een overtreding van dezelfde categorie binnen twaalf maanden na een maatregel onder 1 legt het college de maatregel op voor een langere duur. Bij elke herhaalde overtreding wordt de duur van de maatregel telkens met één maand verlengd. Dit geldt tot de maximumduur van drie maanden is bereikt.

Artikel 7. Maatregel vijfde categorie

1. Het college kan in verband met zeer ernstige misdragingen van de belanghebbende tegen de met de uitvoering van de Participatiewet, IOAW en IOAZ belaste personen en instanties tijdens het verrichten van hun werkzaamheden op grond van artikel 18 lid 5 Participatiewet dan wel artikel 20 lid 3 IOAW en IOAZ een maatregel voor de duur van maximaal één maand opleggen. Het college maakt gebruik van deze bevoegdheid.
2. Het college hanteert hierbij de volgende uitgangspunten:

- a. honderd procent van de uitkering/grondslag gedurende één maand bij het uitoefenen van fysiek geweld tegen de in het eerste lid genoemde personen;
- b. zeventig procent van de uitkering/grondslag gedurende één maand bij het uitoefenen van fysiek geweld tegen materiële zaken en bij mondelinge of schriftelijke bedreigingen gericht tegen de in het eerste lid genoemde personen.

Artikel 8. Tekortschietend besef van verantwoordelijkheid

1. Als een belanghebbende een tekortschietend besef van verantwoordelijkheid voor de voorziening in het bestaan heeft betoond als bedoeld in artikel 18, tweede lid, van de Participatiewet, in die zin dat het vermogen zoals bedoeld in artikel 34 van de Participatiewet onverantwoord is besteed, wordt een maatregel opgelegd. De hoogte van de maatregel is 20 procent. De duur van de maatregel is gelijk aan de periode dat, als gevolg van deze gedraging tot een hoger bedrag, eerder of langer een beroep op bijstand wordt gedaan met een maximum van 24 maanden. Als een belanghebbende met het aanwezige vermogen bijvoorbeeld nog zes maanden uit de uitkering had moeten blijven, wordt een maatregel van 20 procent voor de duur van zes maanden opgelegd.
2. Als een belanghebbende een tekortschietend besef van verantwoordelijkheid voor de voorziening in het bestaan heeft betoond als bedoeld in artikel 18, tweede lid, van de Participatiewet, in die zin dat geen of geen tijdige aanvraag wordt gedaan van een voorliggende voorziening, wordt een maatregel opgelegd van maximaal 100% voor de duur van een maand. Onder voorliggende voorziening wordt in dit verband verstaan de voorziening zoals bedoeld in artikel 15 van de Participatiewet die voorliggend is voor wat betreft de algemene bijstand. De hoogte van de maatregel wordt afgestemd op de hoogte en de duur van de voorliggende voorziening waarop aanspraak gemaakt had kunnen worden.
3. Als een belanghebbende een tekortschietend besef van verantwoordelijkheid voor de voorziening in het bestaan heeft betoond als bedoeld in artikel 18, tweede lid, van de Participatiewet in die zin dat voorafgaande aan de uitkering door eigen toedoen algemeen geaccepteerde arbeid niet is behouden, wordt een maatregel opgelegd van 100% voor de duur van een maand.
4. Als een belanghebbende een tekortschietend besef van verantwoordelijkheid voor de voorziening in het bestaan heeft betoond als bedoeld in artikel 18, tweede lid, van de Participatiewet in die zin dat geen beroep meer kan worden gedaan op een passende en toereikende voorliggende voorziening, omdat deze volledig wordt verrekend met een bestuurlijke boete in het kader van het bij herhaling schenden van de inlichtingenplicht, wordt een maatregel opgelegd van 100 procent gedurende de eerste drie maanden, gerekend vanaf de start van de verrekening.
5. Als een belanghebbende geen bezit heeft in het kader van de Participatiewet, ter hoogte van maximaal drie maal de voor hem geldende bijstandsnorm, kan hij het college verzoeken de maatregel van het vorige lid te matigen.
6. Als de belanghebbende aantoont geen bezit in de zin van de Participatiewet als bedoeld in artikel 1 van deze verordening te hebben matigt het college de maatregel door een maatregel op te leggen van 100 procent gedurende de eerste maand en 20 procent gedurende de tweede en derde maand gerekend vanaf de start van de verrekening.

Artikel 9. Samenloop van gedragingen

1. Als sprake is van één gedraging die schending oplevert van meerdere aan de uitkering verbonden verplichtingen zoals beschreven in artikel 2 van deze verordening, wordt één maatregel opgelegd. Voor het bepalen van de hoogte en duur van de maatregel wordt uitgegaan van de gedraging waarop de hoogste maatregel is gesteld.
2. Als sprake is van meerdere gedragingen die schending opleveren van één of meerdere aan de uitkering verbonden verplichtingen zoals beschreven in artikel 2 van deze verordening, wordt voor iedere gedraging een afzonderlijke maatregel opgelegd. Dit betekent dat de percentages bij elkaar worden opgeteld. Deze (gedeeltelijke) weigeringen worden gelijktijdig opgelegd, tenzij dit gelet op de aard en ernst van de overtredingen, de mate van verwijtbaarheid en de omstandigheden van de belanghebbende niet verantwoord is dan wel dit boven het percentage van 100 procent uitstijgt. In dat laatste geval wordt het resterende deel, dat na het optellen van de percentages hoger is dan 100 procent, van de weigering in de daaropvolgende maand toegepast.

3. Als sprake is van één gedraging die schending oplevert van zowel één of meerdere aan de uitkering verbonden verplichtingen zoals beschreven in artikel 2 van deze verordening als een in artikel 17, eerste lid, van de Participatiewet of artikel 13, eerste lid, van de IOAZ en IOAW genoemde verplichting, wordt geen maatregel opgelegd, voor zover voor die schending een bestuurlijke boete wordt opgelegd.

4. Als sprake is van meerdere gedragingen die schending opleveren van zowel één of meerdere aan de uitkering verbonden verplichtingen zoals beschreven in artikel 2 van deze verordening, als een in artikel 17, eerste lid, van de Participatiewet of artikel 13, eerste lid, van de IOAZ en IOAW genoemde verplichting, waarvoor een bestuurlijke boete kan worden opgelegd, wordt voor iedere gedraging een afzonderlijke maatregel opgelegd, tenzij dit gelet op de aard en ernst van de overtreding, de mate van verwijtbaarheid en de omstandigheden van de belanghebbende niet verantwoord is

Artikel 10. Ingangsdatum en tijdvak van een maatregel

1. Een maatregel wordt toegepast over de kalendermaand volgend op de maand waarin het besluit tot het opleggen van de maatregel aan een belanghebbende is bekendgemaakt. Daarbij wordt uitgegaan van de op dat tijdstip voor die belanghebbende geldende norm of grondslag.

2. In afwijking van het eerste lid kan de maatregel met terugwerkende kracht worden opgelegd over de periode waarop de gedraging betrekking heeft gehad, voor zover de uitkering nog niet is uitbetaald.

3. Als een maatregel niet of niet geheel ten uitvoer kan worden gelegd als gevolg van de beëindiging of intrekking van de uitkering, kan de maatregel of dat deel van de maatregel dat nog niet is uitgevoerd, alsnog opgelegd worden als belanghebbende binnen een termijn van 12 maanden na de constatering van de gedraging opnieuw een uitkering ontvangt.

4. Indien de belanghebbende verzoekt de maatregel verspreid over meerdere maanden toe te passen is dit mogelijk mits hierbij in de maand van oplegging ten minste 1/3 van het bedrag van de weigering wordt verrekend en de rest over de twee volgende maanden.

Artikel 11. Afzien van een maatregel of schriftelijke waarschuwing

1. Het college ziet in ieder geval af van het opleggen van een maatregel of een schriftelijke waarschuwing indien:

a. elke vorm van verwijtbaarheid ontbreekt; of

b. ingeval sprake is van een overtreding van de eerste, tweede en derde categorie of een tekortschietend besef van verantwoordelijkheid en naar het oordeel van het college aannemelijk is dat sprake is van een vergissing of een schriftelijke waarschuwing of maatregel niet zal bijdragen aan de met het besluit te dienen doelen. Hiervan is in ieder geval sprake indien de gedraging meer dan één jaar voor constatering daarvan door het college heeft plaatsgevonden.

c. in geval van een overtreding van artikel 18b eerste lid Participatiewet, indien belanghebbende zich bereid verklaart binnen een maand nadat het college belanghebbende in kennis heeft gesteld van het bestaan van het redelijk vermoeden in de zin van artikel 18b eerste lid Participatiewet aan te vangen met het verwerven van de vaardigheden in de Nederlandse taal en na die aanvang voldoet aan de voortgang die van hem verwacht mag worden bij het verwerven van de vaardigheden in de Nederlandse taal.

2. Het college ziet verder af van het opleggen van een maatregel, indien daarvoor dringende redenen aanwezig zijn. Van een dringende reden is onder meer sprake indien de nadelige gevolgen van het opleggen van een maatregel voor een belanghebbende onevenredig zijn in verhouding tot de met het besluit te dienen doelen. Het college volstaat in dat geval met een waarschuwing.

Artikel 12. Heroverweging maatregel

Artikel 18 lid 3 Participatiewet geeft het college de opdracht om een besluit tot (gedeeltelijke) weigering van de bijstand ambtshalve of op verzoek binnen een termijn van ten hoogste drie maanden te heroverwegen. Hier wordt de volgende invulling aan gegeven:

Alleen bij een maatregel van drie maanden of langer, die is opgelegd wegens niet voldoen aan de opgelegde verplichtingen van artikel 9 lid 1 onder a en b en c Participatiewet, wordt heroverwogen. In de overige gevallen niet.

Beoordeeld moet worden of het redelijk is dat de opgelegde maatregel wordt gecontinueerd. Daarbij wordt gekeken naar de omstandigheden waarin belanghebbende verkeert (deze kunnen immers zijn gewijzigd waardoor een matiging of beëindiging van de maatregel aan de orde is), maar bijvoorbeeld ook of de

belanghebbende nu wel aan zijn verplichtingen voldoet (maatregel beoogt immers een gedragsverandering te bewerkstelligen). Indien deze na 3 maanden voldoende merkbaar is, heeft de maatregel reeds op dat moment het beoogde effect.

Heroverweging kan ook leiden tot voortzetting met vaststelling van een lager percentage als de belanghebbende blijkt geeft zijn gedrag enigszins, maar onvoldoende te hebben verbeterd.

Artikel 13. Handhavingsbeleid

Het college biedt tenminste eenmaal per vier jaar een handhavingsbeleidsplan aan de raad aan met daarin het te voeren beleid op gebied van handhaving, bestrijding van misbruik en oneigenlijk gebruik van de Participatiewet, IOAW en IOAZ, en de te verwachten- en behaalde resultaten. Jaarlijks legt het college verantwoording af aan de raad over de uitvoering van het handhavingsbeleidsplan.

Artikel 14. Intrekking oude verordening en overgangsrecht

1. De maatregelenverordening Participatiewet 2016 en maatregelenverordening IOAW en IOAZ 2015 worden ingetrokken.
2. Bij de inwerkingtreding gaat deze verordening gelden voor alle beslissingen die vanaf 1 januari 2027 genomen worden. Gedragingen die daarbij hebben plaatsgevonden voor 1 januari 2027 worden beoordeeld conform deze verordening, tenzij dit voor de belanghebbende nadeliger uitpakt. Indien het nadeliger uitpakt, vindt de beoordeling plaats conform de maatregelenverordening Participatiewet 2016 of maatregelenverordening IOAW en IOAZ 2015 en het recht zoals dat voor die datum van toepassing was.

Artikel 15. Inwerkingtreding en citeertitel

1. Deze verordening treedt in werking de dag na publicatie in het gemeenteblad.
2. Deze verordening wordt aangehaald als: Maatregelenverordening Participatiewet, IOAW en IOAZ gemeente Nijmegen 2027.